

မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၁၅/၂၀၁၇) အပိုဒ်(ဃ) အပိုဒ်ခွဲ(၃)ပါ
 စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၏
 အတည်ပြုချက်ရယူဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
၁	ငါးသယံဇာတ၊ ငါးမျိုးစိတ်နှင့်ပတ်သက်သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်း	
	၁ ရေသတ္တဝါမွေးမြူထုတ်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်း	(က) လ/န ၃၉ သို့မဟုတ် လ/ယ ၃၀ ရရှိပြီးသောမြေတွင် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရမည်။ (ခ) ငါးမွေးမြူမြေမှအပ အခြားမြေတွင် ငါးမွေးမြူ လိုပါက တည်ဆဲမြေယာဥပဒေနှင့်အညီ ငါးမွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန် ခွင့်ပြုချက်ရရှိပြီးမှသာ လိုင်စင်လျှောက်ထားနိုင်သည်။ (ဂ) ရေသတ္တဝါ မွေးမြူထုတ်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငါးမွေးမြူခြင်း ဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လိုင်စင်လျှောက်ထားရယူရမည်။ (ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဟဇာတဖြစ်ပြီး ထိခိုက်မှု မရှိစေသော နည်းစနစ်ဖြင့် ထုတ်လုပ်လုပ်ကိုင် ရမည်။
	၂ အလှမွေးငါး မွေးမြူရေး၊ ငါး သားပေါက် တင်သွင်း ရောင်းချ ရေးလုပ်ငန်း၊မျိုးငါးစုဆောင်းရေး လုပ်ငန်း	(က) မွေးမြူမည့်အလှမွေးငါး၏ မျိုးခွဲခြားခြင်းနှင့် မျိုးရိုးဗီဇဆိုင်ရာ နောက်ခံမှတ်တမ်းများ ပြည့်စုံရ မည်။ (ခ) မွေးမြူရန်တင်သွင်းမည့် အလှမွေးငါးသားပေါက် များသည် အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပြီး ရောဂါများ ကင်းရှင်းကြောင်း သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံမှ ထောက်ခံ ချက် ပါရှိရမည်။ (ဂ) သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံမှ သားပေါက်ထုတ်လုပ်သည့် Farm နှင့် Hatchery ၏ လုပ်ငန်းမှတ်တမ်းများ နှင့် ထောက်ခံချက်အား ပြည့်စုံစွာ တင်ပြရမည်။ (ဃ) ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းနှင့် မွေးမြူမည့်နေရာကို တိကျစွာ ဖော်ပြပါရှိရမည်။ (င) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် မျိုးရိုးဗီဇကို ထိခိုက်စေမည့် ငါးမျိုးများ မဖြစ်စေရန် ဦးစီးဌာနမှ စစ်ဆေးမှုကို

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>ခံယူပြီးဖြစ်ရမည်။</p> <p>(စ) ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ထားသော ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်း သွင်းကုန်၊ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းများအတွက် နည်းစနစ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ (Technical Regulation) များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>(ဆ) အလှမွေးငါးမွေးမြူရေး၊ ငါးသားပေါက် တင်သွင်းရောင်းချရေးလုပ်ငန်း၊ မျိုးငါး စုဆောင်းရေးလုပ်ငန်းကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငါးမွေးမြူခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လိုင်စင်လျှောက်ထားရယူရမည်။</p>
၃	ငါးမွေးမြူရေး အစားအစာ ကုန်ကြမ်းများ၊ ဆေးဝါး တင်သွင်းခြင်းလုပ်ငန်း	<p>(က) ငါးမွေးမြူရေးအစားအစာ ကုန်ကြမ်း ထုတ်လုပ်သည့် စက်ရုံ၏ အထောက်အထားများ ပြည့်စုံစွာ တင်ပြရမည်။</p> <p>(ခ) အစာကုန်ကြမ်းဖော်စပ်မှုအချိုးအစား တိကျစွာ ဖော်ပြနိုင်ရမည်။</p> <p>(ဂ) ကောင်းမွန်သောထုတ်လုပ်မှုအချိုးအစား တိကျစွာ ဖော်ပြနိုင် ရမည်။</p> <p>(ဃ) ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှထုတ်ပြန်ထားသော ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်း သွင်းကုန်၊ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းများအတွက် နည်းစနစ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ (Technical Regulation) များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက် ရမည်။</p> <p>(င) ငါးမွေးမြူရေးအစားအစာကုန်ကြမ်းများ၊ ဆေးဝါး တင်သွင်းခြင်း လုပ်ငန်းကို ၁၉၈၉ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်း ထားသည့် ငါးမွေးမြူခြင်း ဆိုင်ရာဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လိုင်စင် လျှောက်ထားရယူရမည်။</p>
၄	ငါး/ပုစွန် သားပေါက်များ တင်သွင်းခြင်းလုပ်ငန်း	<p>(က) တင်သွင်းမည့် ငါး/ပုစွန် သားပေါက်များ၏ မျိုးခွဲခြားခြင်းနှင့် မျိုးရိုးဗီဇဆိုင်ရာ နောက်ခံမှတ်တမ်း များ ပြည့်စုံရမည်။</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>(ခ) တင်သွင်းမည့် ငါး/ပုစွန် မွေးငါးသားပေါက် များသည် အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပြီး ရောဂါကင်းရှင်းကြောင်းထောက်ခံချက်(Health Certificate) နှင့် ကောင်းမွန်သည့် နည်းစနစ်ဖြင့် ထုတ်လုပ်ကြောင်း Fry Movement Document အား သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံမှ ထောက်ခံချက်ပါရှိရမည်။</p> <p>(ဂ) သားပေါက်ထုတ်လုပ်သည့် Farmနှင့် Hatchery ၏မှတ်တမ်းများ ထောက်ခံချက်နှင့် လုပ်ငန်းလိုင်စင် ရရှိမှုများ ပြည့်စုံစွာတင်ပြရမည်။</p> <p>(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် မျိုးရိုးဗီဇကို ထိခိုက်စေမည့် ငါးမျိုးများမဖြစ်စေရန် ဦးစီးဌာနမှ စစ်ဆေးမှု ခံယူပြီး ဖြစ်ရမည်။</p> <p>(င) ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ထားသော ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်း သွင်းကုန်၊ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းများအတွက် နည်းစနစ်ပိုင်း ဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများ (Technical Regulation) များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>(စ) ငါး/ပုစွန်သားပေါက်များ တင်သွင်းခြင်း လုပ်ငန်းကို လုပ်ငန်းကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငါးမွေးမြူခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ လိုင်စင်လျှောက်ထား ရယူရမည်။</p>
၅	ရေထွက်ပစ္စည်းများ ရောင်းဝယ် စုဆောင်းခြင်းလုပ်ငန်း	<p>(က) ခွင့်ပြုထားသည့် ဒေသတွင်သာ ရေထွက်ပစ္စည်း ရောင်းဝယ် စုဆောင်းရမည်။</p> <p>(ခ) လိုင်စင်ပါခွင့်ပြုထားသည့် ရေထွက်ပစ္စည်း အမျိုးအစားကိုသာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသည်။</p> <p>(ဂ) ရောင်းဝယ်သည့် ရေထွက်ပစ္စည်းများကို ဒေသတစ်ခုမှတစ်ခုသို့ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာဒေသရှိငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှူးထံမှ သယ်ယူခွင့်မျှော်စာ (Product Movement Documentation)လက်မှတ်ဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>ရမည်။</p> <p>(ဃ) ရေထွက်ပစ္စည်းများ ရောင်းဝယ်စုဆောင်းခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ငါးမွေးမြူရေး ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ရေချိုငါး လုပ်ငန်းဥပဒေအရ လိုင်စင်ရယူ လျှောက်ထား ရမည်။</p>
၆	ရေထွက်ပစ္စည်းပြုပြင် စက်ရုံ လုပ်ငန်း	<p>(က) ရေထွက်ပစ္စည်းများကို GMP/ HACCP စနစ်နှင့် အညီ ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ရမည်။</p> <p>(ခ) လိုင်စင်ပါခွင့်ပြုထားသည့် ရေထွက်ပစ္စည်း အမျိုးအစားကိုသာ လုပ်ကိုင်ခွင့် ရှိသည်။</p> <p>(ဂ) တင်ပို့လိုသောနိုင်ငံသို့ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံ အလိုက် ခွင့်ပြုထားသော ရေထွက်ပစ္စည်းကိုသာ တင်ပို့ခွင့်ပြုပါသည်။</p> <p>(ဃ) ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှထုတ်ပြန်ထားသော ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်း သွင်းကုန်၊ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းများအတွက် နည်းစနစ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းများ (Technical Regulation)များနှင့်အညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက် ရမည်။</p>
၇	ရေလုပ်ငန်းသုံးရေခဲစက်ရုံ လုပ်ငန်း	<p>(က) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ် ရယူရမည်။</p> <p>(ခ) ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ထားသော ရေထွက်ကုန်ပစ္စည်း သွင်းကုန်၊ ပို့ကုန် လုပ်ငန်း များအတွက် နည်းစနစ်ပိုင်း ဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများ (Technical Regulation)များနှင့်အညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည်။</p>
၂	ပင်လယ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများ	
	နိုင်ငံခြားငါးဖမ်းရေယာဉ်များ ဖြင့်ငါးဖမ်းခြင်းလုပ်ငန်း	<p>(က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ (သို့မဟုတ်) ဝန်ကြီးဌာနမှ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိပြီး ဖြစ်ရမည်။</p> <p>(ခ) မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကုမ္ပဏီကိုယ်စားလှယ်ရုံး ဖွင့်လှစ်</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>ထားရှိရမည်။</p> <p>(ဂ) ဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသော ငါးဖမ်းကွက်တွင် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>(ဃ) နိုင်ငံခြား ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိုင်ငံခြား ငါးဖမ်းရေးယာဉ်များ၊ ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့် ဥပဒေ၊ ၁၉၉၀ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် မြန်မာ့ပင်လယ်ငါးလုပ်ငန်းဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ရမည်။</p>
၂	ဖက်စပ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	<p>(က) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ (သို့မဟုတ်) မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်မရှင်မှ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိပြီး ဖြစ်ရမည်။</p> <p>(ခ) ဖက်စပ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကော်မရှင်၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း နှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံကုမ္ပဏီများဥပဒေအရ ဖက်စပ် ကုမ္ပဏီတည်ထောင်ပြီး ဖြစ်ရမည်။</p> <p>(ဂ) ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနနှင့် သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆို ရမည်။</p> <p>(ဃ) ဖက်စပ်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် နိုင်ငံခြား ငါးဖမ်း ရေးယာဉ်များ၊ ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့်ဥပဒေ၊ ၁၉၉၀ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် မြန်မာ့ပင်လယ်ငါးလုပ်ငန်းဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ရမည်။</p>
၃	ကမ်းနီးငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	<p>(က) ကမ်းနီးငါးလုပ်ငန်းရေပြင်သည် ကမ်းခြေမှ ပင်လယ်ဘက်သို့ ရေမိုင် ၁၀ မိုင် ဖြစ်ပြီး အဆိုပါ ရေနယ်နိမိတ်အတွင်း ဖမ်းဆီး ရမည်။</p> <p>(ခ) ရေယာဉ်အလျား ၃၀ ပေအောက်၊ စက်စွမ်းအား မြင်းကောင်ရေ ၂၅ အောက်ရှိရမည်။</p> <p>(ဂ) ကမ်းနီးငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် မြန်မာ့ပင်လယ်ငါးလုပ်ငန်းဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ရမည်။</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
၄	ကမ်းဝေးငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	<p>(က) ကမ်းနီးငါးလုပ်ငန်းရေပြင် ပြင်ပမှ သီးသန့် စီးပွားရေးရုံအတွင်း လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုသည်။</p> <p>(ခ) ငါးဖမ်းရေယာဉ် အလျား ၃၀ ပေအထက်၊ စက်စွမ်းအား မြင်းကောင်ရေ ၂၅ နှင့်အထက် ရှိရမည်။</p> <p>(ဂ) ရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနက ထုတ်ပေးသော ရေယာဉ်မှတ်ပုံတင်လက်မှတ် ရရှိပြီးဖြစ်ရမည်။</p> <p>(ဃ) ဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်ပေးထားသော ငါးဖမ်းကွက်တွင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>(င) ကမ်းဝေးငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် မြန်မာ့ပင်လယ်ငါးလုပ်ငန်းဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ရမည်။</p>
၃	တိရစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ဆေး ထုတ်လုပ်ရောင်းချမှုလုပ်ငန်း	<p>(က) ကာကွယ်ဆေးထုတ်လုပ်ရာတွင် OIE Manual for Diagnostic Test and Vaccines for Terrestrial Animal chapter 1.1.8 နှင့် 1.1.9 အရ အဆောက်အဦနှင့် ကာကွယ်ဆေးများ၏ အရည်အသွေးပိုင်းဆိုင်ရာ purity, safety, sterility နှင့် efficacy စံချိန်စံညွှန်းနှင့်အညီ စိစစ်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။</p> <p>(ခ) Field Strain နှင့်ထုတ်လုပ်မည့်ကာကွယ်ဆေး Strain (Vaccine strain) ကိုက်ညီမှု ရှိ/ မရှိ နှင့် သင့်တော်မှု ရှိ/ မရှိ ကြိုတင်စိစစ်မှု ခံယူရပါမည်။</p> <p>(ဂ) Biological Products အတွက် မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာန၏ သက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် ကြိုတင်စိစစ်မှု ခံယူ ရပါမည်။</p> <p>(ဃ) ASEAN Guide Line on GMP for Animal Vaccines/ Drugs နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>(င) Clinical Study ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် Good Laboratory Practice (GLP) နှင့် Good Clinical Practice (GCP) နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		(စ) Research and Development Facilities ရှိရမည်။ (ဆ) Genetically Modified Organism (GMO) တင်သွင်းမှု မပြုရပါ။
၄	တိရစ္ဆာန်သုံးဆေးဝါးထုတ်လုပ် ရောင်းချမှုလုပ်ငန်း	(က) ကန့်သတ်ဆေးဝါး၊ တားမြစ်ဆေးဝါးနှင့် ခွင့်ပြု ဆေးဝါး (Restricted/ Prohibit/ Allowed) တို့၏ ကန့်သတ်ချက်များနှင့်အညီ ထုတ်လုပ်မှုကို ကြိုတင်စစ်ဆေးမှု ခံယူရပါမည်။ (ခ) ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းသည် GMP, HACCP သတ်မှတ်ချက်နှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ ကြိုတင်စစ်ဆေးမှု ခံယူရပါမည်။ (ဂ) ASEAN Guide Line on GMP for Animal Vaccine/ Drugs နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။ (ဃ) Clinical Study ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် Good Laboratory Practice(GLP)နှင့် Good Clinical Practice(GCP)နှင့်အညီ ဆောင်ရွက် ရမည်။ (င) Research and Development Facilities ရှိရမည်။ (စ) တိရစ္ဆာန်သုံးဆေးဝါး ထုတ်လုပ်ရောင်းချမှုလုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများအတွက် ခွင့်ပြုချက် recommendation ရှိရပါမည်။
၅	တိရစ္ဆာန်များစီးပွားဖြစ် မွေးမြူ ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်း	(က) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှုအတွက် SPS Measure နှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ စိစစ်မှုခံယူရပါ မည်။ (ခ) Transboundary Animal Disease၊ Zoonosis Diseases နှင့် Emerging Diseases များကို ထိန်းချုပ်နိုင်မည့် အစီအစဉ်များ ရှိရပါမည်။ (ဂ) Food Safety အတွက် Animal production လုပ်ငန်းစဉ်တွင် GAHP နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		(ဃ) ကုန်ကြမ်းများကို ပြည်တွင်းမှ ရယူရမည်။ (င) ASEAN Biosecurity Management Manual for Commercial Poultry Farming နှင့် အညီ Good Animal Husbandry Practice (GAHP) နှင့် Good Manufacturing Practice (GMP) ဖြင့်ဆောင်ရွက်ရမည်။ (စ) Evaporated Farming System ဖြင့် မွေးမြူရမည်။
၆	မျိုးခြံနှင့် သားပေါက်ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း (ကြက်၊ ဘဲ၊ ငှက်)	(က) ASEAN Biosecurity Management Manual for Commercial Poultry Farming နှင့်အညီ Good Animal Husbandry Practice (GAHP) နှင့် Good Manufacturing Practice (GMP) ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည်။ (ခ) နိုင်ငံအတွင်း emerging diseases, re-emerging diseases, terrestrial diseases နှင့် zoonosis diseases များထိန်းချုပ်နိုင်ရေးအတွက်ဘိုးဘွားမျိုးရိုး(GP)၊ မိဘမျိုးရိုး(PS) ကြက်ပေါက်၊ ကြက်ဥ တင်သွင်းမှုဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို ကြိုတင်ညှိနှိုင်းစိစစ် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။
၇	မျိုးရိုးဗီဇဆိုင်ရာသုတေသနလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မျိုးထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် မျိုးထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း	(က) ဒေသမျိုးရင်း (Native's origin breeds) များ ထိန်းသိမ်းခြင်း နှင့် မျိုးရိုးဗီဇဆိုင်ရာ (Genetic resources) သုတေသန လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဗဟိုသုတေသနလုပ်ငန်းများ ကြီးကြပ်မှုကော်မတီထံမှ ကြိုတင်စိစစ်ခွင့်ပြုချက် ရယူရပါမည်။ (ခ) နိုင်ငံ၏ livestock Policy နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိအောင် ဆောင်ရွက် ရပါမည်။ (ဂ) Research and Development Facilities ပြည့်စုံရပါမည်။
၈	မျိုးတိရစ္ဆာန်မျိုးများအား ပြည်ပမှတင်သွင်း၍ မွေးမြူ	(က) (TADs, Zoonosis disease , Emerging နှင့် Re-emerging disease ကင်းရှင်းမှုရှိရပါမည်။

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
	ထုတ်လုပ်ရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း (မျိုးတိရစ္ဆာန်၊ မျိုးရေခဲချောင်း နှင့် သန္ဓေသား)	(ခ) မြန်မာနိုင်ငံ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေမှုရှိသောမျိုးတိရစ္ဆာန်များကိုသာ တင်သွင်းရပါမည်။ (ဂ) Livestock Policy နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ (ဃ) GMA (Genetically Modified Animal) တင်သွင်း/ထုတ်လုပ်ခြင်း မပြုရပါ။ (င) ASEAN GAHP နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။
၉	တိရစ္ဆာန်အစာ၊ တိရစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေးဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲခန်း ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ	(က) Food safety အတွက် အရည်အသွေး စစ်ဆေးသည့်နည်းလမ်း(SOP)နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ (ခ) အရည်အသွေးထောက်ခံချက် လက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်းကို တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ ရယူဆောင်ရွက်ရပါမည်။ (ဂ) ISO(17025) အသိအမှတ်ပြုခါတ်ခွဲခန်း ဖြစ်ရမည်။
၁၀	တိရစ္ဆာန်ရောဂါ ဓာတ်ခွဲရာဇဝင်စစ်ဆေးခြင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း	(က) ကမ္ဘာ့တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ချုပ် (OIE) ၏ သတ်မှတ်ချက်အရ trade impact ရှိသော (especially zoonotic diseases) ရောဂါများ ရှာဖွေစစ်ဆေးသည့်နည်းလမ်း(SOP)နှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်ညှိနှိုင်းမှု ရယူဆောင်ရွက်ရပါမည်။ (ခ) Biosafety, Biosecurity Level နှင့် ကိုက်ညီသည့် ဓာတ်ခွဲခန်းအဆင့် ရှိ/မရှိ စိစစ်မှု ခံယူရပါမည်။ (ဂ) Good Laboratory Practice နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်ကို တင်ပြစိစစ်မှု ခံယူရပါမည်။
၁၁	တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သုတေသနနှင့်ရောဂါစူးစမ်းလေ့လာမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ	(က) Animal welfare နှင့် ကိုက်ညီခြင်း ရှိ/မရှိ၊ Disease control အတွက် ချမှတ်ထားသည့် Contingency Plan နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု ရှိ/မရှိ ဗဟိုသုတေသနကြီးကြပ်မှုကော်မတီ၏ စိစစ်ခွင့်ပြုချက် ကြိုတင်ရယူ ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		(ခ) Experimental facility ကို ကြိုတင်စိစစ်မှု ခံယူရပါမည်။
၁၂	မျိုးစေ့များ ပြည်ပမှ တင်သွင်းခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်း ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း၊ ပြည်ပ သို့ ပြန်လည် တင်ပို့ခြင်း	<p>မျိုးစေ့ဝယ်ယူသုံးစွဲသူများ လွယ်ကူစွာ နားလည်စေရန် မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖော်ပြထားသော သုံးစွဲရန် အညွှန်းစာနှင့် မျိုးစေ့ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈(ဃ)ပါ အချက်များကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ဖော်ပြရမည်။</p> <p>မျိုးစေ့များ တင်သွင်းခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်း</p> <p>အပင်မျိုးသစ်ကို အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရရှိရန် ရည်ရွယ်၍ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးရန်အတွက် တင်သွင်း လိုသူသည် မျိုးစေ့ဥပဒေ ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းအပိုဒ် ၃ အရ တင်သွင်းခွင့် ထောက်ခံချက်ရရှိရန် အောက်ပါ အချက်များကိုပူးတွဲ၍ မျိုးစေ့ဆိုင်ရာအမျိုးသားကော်မတီသို့ ပုံစံ(၁)ဖြင့် လျှောက်ထားရပါမည်-</p> <p>(က) သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံမှ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ စိစစ်ခွင့်ပြုထားသည့် မျိုးစေ့အရည်အသွေး ထောက်ခံချက် မိတ္တူ (Seed Standard Certificate)</p> <p>(ခ) သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံ၏ ပိုးမွှားရောဂါကင်းစင်ကြောင်း ထောက်ခံချက် (Phytosanitary Certificate)</p> <p>(ဂ) တင်သွင်းလိုသော အပင်မျိုးသစ်၏ အရည်အသွေးနှင့် အရည်အချင်း လက္ခဏာများ (Characteres of variety)</p> <p>(ဃ) ဗီပြုပြင်ထားသည့်သီးနှံဟုတ်-မဟုတ် ထောက်ခံချက် (GMO or Non-GMO Certificate)</p> <p>(င) ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်မိတ္တူ (ပုံစံ ၆၊ ၂၆)</p> <p>မျိုးသစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်</p> <p>အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရရှိရန်အတွက် မျိုးစေ့ဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အပိုဒ် ၆ အရ မျိုးစေ့ဆိုင်ရာအမျိုးသားကော်မတီသို့ အောက်ပါအချက်</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>များ ပူးတွဲ၍ ပုံစံ(၃)ဖြင့် လျှောက်ထားရမည်-</p> <ul style="list-style-type: none"> (က) အပင်မျိုးသစ်၏ မျိုးစေ့နမူနာ (မိဘမျိုးလိုင်းများနှင့် နှစ်ရှည်သီးနှံများအတွက်မလိုပါ) (ခ) မိဘမျိုးလိုင်းများနှင့် နှစ်ရှည်သီးနှံများအတွက် မျိုးနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကြီးထွားမှုအဆင့်အလိုက် မှတ်တမ်းများ (ဂ) အပင်မျိုးသစ်နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကြီးထွားမှု အဆင့်အလိုက် ဓါတ်ပုံမှတ်တမ်းများ (ဃ) အပင်မျိုးသစ်၏အရည်အသွေးနှင့် အရည်အချင်းဆိုင်ရာ လက္ခဏာများ (င) အခြားထူးခြားသောလက္ခဏာများ (စ) သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းမှ မျိုးသစ် အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်နှင့် မျိုးစေ့လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုကြောင်း ခွင့်ပြုချက် (ဆ) သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းမှ မျိုးနှင့် မျိုး၏အရည်အချင်းလက္ခဏာများ မှန်ကန်ကြောင်း ထောက်ခံချက် (ဇ) ဗီဇပြုပြင်ထားသည့်သီးနှံဟုတ်-မဟုတ် ထောက်ခံချက် (GMO or Non-GMO Certificate) (ဈ) ကုမ္ပဏီမှတ်ပုံတင်လက်မှတ်မိတ္တူ (ပုံစံ ၆၊ ၂၆) (ည) ဒေသရေမြေရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ စမ်းသပ်ရန် မျိုးစေ့နမူနာနှင့် ကုန်ကျစရိတ် ပေးသွင်းရန်၊ (ဋ) ကွင်းဆင်းတွေ့ရှိချက်မှတ်တမ်း မျိုးစေ့ဆိုင်ရာ အမျိုးသားကော်မတီက အသိအမှတ်ပြုကြောင်း ခွင့်ပြုပါက အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ခ ပေးသွင်းရမည်။ <p>မျိုးသစ်အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ် ရရှိပြီးသူများသည် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ပါစည်းကမ်းချက်များ လိုက်နာရမည်။</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်း</p> <p>မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်းဖွင့်လှစ်လိုသူသည် သတ်မှတ်အရည်အချင်းများနှင့် ကိုက်ညီပါက မျိုးစေ့ ဥပဒေဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အပိုဒ် ၁၁ အရ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရရှိရန် မျိုးစေ့ဆိုင်ရာ အမျိုးသား ကော်မတီသို့ အောက်ပါအချက်များ ပူးတွဲ၍ ပုံစံ (၅) ဖြင့် လျှောက်ထားရမည်-</p> <p>(က) အဆောက်အဦအမျိုးအစား (အတိုင်းအတာနှင့် အခန်းဖွဲ့စည်းမှု အသေးစိတ်ကို ပူးတွဲတင်ပြရန်)။</p> <p>(ခ) မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်းဖွင့်လှစ်မည့် နေရာ၊ လိပ်စာ အပြည့်အစုံ အမှတ်----- လမ်း----- ရပ်ကွက်----- မြို့နယ် ----- ခရိုင် ----- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် -----။</p> <p>(ဂ) အသုံးပြုမည့် မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်း သုံး ပစ္စည်းများ(ပူးတွဲတင်ပြရန်)။</p> <p>(ဃ) မျိုးစေ့စစ်ဆေးမှု ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်း ဦးရေ (ကိုယ်ရေးရာဇဝင်၊ ပညာအရည်အချင်းအထောက်အထား) (ပူးတွဲတင်ပြရန်)။</p> <p>(င) တက္ကသိုလ်တစ်ခုခုမှ အနည်းဆုံးဘွဲ့ သို့မဟုတ် ဒီဂရီတစ်ခုခုရရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဖွင့်လှစ်သည့် မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးရေး နည်းပညာ သင်တန်းဆင်းလက်မှတ် ရရှိပြီးသူ ဖြစ်ရမည်။</p> <p>မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလိုင်စင်</p> <p>(၁) မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်လိုသူသည် သီးနှံအမျိုးအစား တစ်မျိုးချင်းအတွက် လိုင်စင်ရရှိရန် မျိုးစေ့ ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကော်မတီသို့ ပုံစံ ၈ ဖြင့် လျှောက်ထားရမည်။</p> <p>(၂) မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်လိုသူသည် မျိုးစေ့ဆိုင်ရာ</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>အမျိုးသားကော်မတီက ထုတ်ပေးသော အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ရရှိပြီးသည့် မျိုးများ၊ မိဘမျိုးလိုင်းများနှင့် နှစ်ရှည်သီးနှံများကိုသာ မျိုးစေ့လုပ်ငန်းလိုင်စင် ရရှိရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။</p>
၁၃	<p>အပင်မျိုးသစ်များ တင်သွင်းထုတ်လုပ် ဖြန့်ဖြူးသည့် လုပ်ငန်းများ</p>	-
၁၄	<p>စိုက်ပျိုးရေးသုံး ပိုးသတ်ဆေး၊ မြေဩဇာ၊ ဟော်မုန်း၊ ပေါင်းသတ်ဆေး စသည်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ တင်ပို့ခြင်း လုပ်ငန်းများ</p>	<p>မြေဩဇာကော်မတီမှ သတ်မှတ်ထားသော မြေဩဇာဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-</p> <ul style="list-style-type: none"> (က) သဘာဝမြေဩဇာများ၏ စံချိန်စံညွှန်းကို N, P₂O₅, K₂O ပါဝင်မှုကို မထိန်းချုပ်ဘဲ OM : 20% နှင့် အထက် ပါရှိပြီး၊ C:N သည် 20 နှင့် အောက်ရှိရန်။ (ခ) Compound Fertilizer များတွင် N, P₂O₅, K₂O (၃)မျိုး ပေါင်းပါဝင်မှုမှာ အနည်းဆုံး 15% ရှိရန်၊ နှစ်မျိုးသာပါဝင်ကလည်းနှစ်ခုပေါင်း အနည်းဆုံး 15 % ရှိရန်။ (ဂ) Foliar Fertilizer <ul style="list-style-type: none"> - Foliar မြေဩဇာစံနှုန်းများနှင့် ပတ် သက်၍ N, P₂O₅, K₂O ပါဝင်မှု ဖော်ပြ ထားပါက အနည်းဆုံး(5:2:2) ပါရှိရန် (သို့မဟုတ်) သုံးမျိုးပေါင်း ပါဝင်မှု အနည်းဆုံး 9% ရှိရန်၊ N, P₂O₅, K₂O သုံးမျိုးအနက်နှစ်မျိုးသာ ပါရှိကလည်း နှစ်မျိုးပေါင်း အနည်းဆုံး 9% ရှိရန်၊ Secondary Element နှင့် Trace Elementများသာ ပါဝင်သည့် Foliar မြေဩဇာများကို ပါဝင်သည့် အပင်အာဟာရဓါတ်ရာနှုန်း အတိုင်းကို ခွင့်ပြုရန်။ - Foliar Fertilizer တွင် Secondary Element နှင့် Trace Element များ ပါဝင်ပါက (N:

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>P₂O₅: K₂O) ပါဝင်မှုမှာ (5:2:2) (or) Total(9) ပြည့်မီမှု ရှိမရှိ ကို ထည့်သွင်းမစဉ်းစားဘဲခွင့်ပြုရန်။</p> <p>(ဃ) Bio Fertilizer မြေဩဇာအမည်တွင် Bio ပါလျှင် Micro organism ပါဝင်မှုရှိ/မရှိ ဓါတ်ခွဲ စမ်းသပ်ရန်။</p> <p>- Biofertilizer များတွင် Expiry Date နှင့် သိုလှောင်ထားရှိရမည့် နည်းလမ်းများကို Packing တွင်ဖော်ပြစေရန်။</p>
၁၅	မျိုးစေ့အဖြစ်ရည်ရွယ်ထုတ်လုပ်သည့် စပ်မျိုး စပါးမျိုးစေ့များ ထုတ်လုပ်တင်ပို့ခြင်းလုပ်ငန်း	<p>(က) အသုံးပြုမည့် မိဘမျိုးလိုင်းများကို မှုပိုင်ခွင့် ရရှိထားသူများထံမှ အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း ခွင့်ပြုချက် အထောက်အထား ရရှိထားပြီး ဖြစ်ရမည်။</p> <p>(ခ) အသုံးပြုမည့် မိဘမျိုးလိုင်းများသည် ပြည်ပနိုင်ငံများက တင်သွင်းစိုက်ပျိုးမည်ဆိုပါက ပိုးမွှား၊ ရောဂါများကင်းရှင်းကြောင်း ထောက်ခံချက်များ ရှိပြီးဖြစ်ရမည်။ ထို့အပြင် ပိုးမွှား၊ ရောဂါဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိမှုကိုလည်း တင်ပြပေးရမည်။</p> <p>(ဂ) အသုံးပြုမည့် မိဘမျိုးလိုင်းများသည် မျိုးသစ် အသိအမှတ်ပြု လက်မှတ်ရရှိထားပြီး နိုင်ငံအတွင်းသို့ တရားဝင်တင်သွင်းခွင့်နှင့် တင်ပို့ခွင့် ရရှိထားပြီး ဖြစ်ရမည်။</p> <p>(ဃ) အသုံးပြုမည့် မိဘမျိုးလိုင်းများသည် GMO သီးနှံမဟုတ်ကြောင်း ထောက်ခံချက် (သို့မဟုတ်) အာမခံချက် ရှိရမည်။</p> <p>(င) မျိုးစေ့ဥပဒေ၊ မျိုးစေ့ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေနှင့် မျိုးစေ့ဥပဒေဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ မျိုးစေ့လုပ်ငန်း လိုင်စင်ရရှိပြီး ဖြစ်ရမည်။</p> <p>(စ) စပ်မျိုးစပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သူသည် မျိုးစေ့ထုတ်စိုက်ခင်းများတွင် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ထွက်ရှိလာသော စပ်မျိုး မျိုးစေ့များကို မျိုးစေ့</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်းများတွင် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စစ်ဆေးမှုခံယူရမည်။</p> <p>(ဆ) စိုက်ပျိုးထွက်ရှိလာသည့် စပ်မျိုးစပါး (F1) မျိုးစေ့များကို ဖြန့်ဖြူးခြင်းပြုရာတွင် မျိုးစေ့ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၈၊ ၁၉၊ ၂၄၊ ၂၅၊ ၂၆ နှင့် ၃၈ ပါပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။</p>
၁၆	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲခန်းလုပ်ငန်းများ	
	<p>၁ မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်း</p>	<p>မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်း</p> <p>မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်းဖွင့်လှစ်လိုသူသည် သတ်မှတ် အရည်အချင်းများနှင့် ကိုက်ညီပါက မျိုးစေ့ ဥပဒေဆိုင်ရာလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ အပိုဒ် ၁၁ အရ မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ရရှိရန် မျိုးစေ့ဆိုင်ရာ အမျိုးသား ကော်မတီ သို့ အောက်ပါအချက်များ ပူးတွဲ၍ ပုံစံ (၅) ဖြင့် လျှောက်ထားရမည်-</p> <p>(က) အဆောက်အဦအမျိုးအစား (အတိုင်းအတာနှင့် အခန်းဖွဲ့စည်းမှု အသေးစိတ်ကို ပူးတွဲတင်ပြရန်)။</p> <p>(ခ) မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးခန်းဖွင့်လှစ်မည့် နေရာ၊ လိပ်စာ အပြည့်အစုံ</p> <p>အမှတ်----- လမ်း----- ရပ်ကွက်----- မြို့နယ် ----- ခရိုင် ----- တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် -----။</p> <p>(ဂ) အသုံးပြုမည့် မျိုးစေ့အရည်အသွေး စစ်ဆေးခန်း သုံး ပစ္စည်းများ (ပူးတွဲတင်ပြရန်)။</p> <p>(ဃ) မျိုးစေ့စစ်ဆေးမှု ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းဦးရေ (ကိုယ်ရေးရာဇဝင်၊ ပညာအရည်အချင်းအထောက်အထား) (ပူးတွဲ တင်ပြရန်)။</p> <p>(င) တက္ကသိုလ်တစ်ခုခုမှ အနည်းဆုံးဘွဲ့ သို့မဟုတ် ဒီဂရီတစ်ခုခုရရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဖွင့်လှစ်သည့် မျိုးစေ့အရည်အသွေးစစ်ဆေးရေး နည်းပညာ သင်တန်းဆင်းလက်မှတ် ရရှိပြီးသူ</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		ဖြစ်ရမည်။
၂	ပိုးသတ်ဆေးဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲခန်း	<p>(က) ဓာတ်ခွဲခန်း၏ Design တည်ဆောက်မှုသည် လုပ်ငန်းခွင် ကျန်းမာရေးနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းမှုမျိုးဖြစ်ရမည်။ (Health and Safety of Work) ဥပမာ- လုပ်ငန်းခွင် လုံလောက်သော အကျယ်အဝန်းနှင့် လေဝင်လေထွက်ကောင်းမှု။</p> <p>(ခ) ဓာတ်ခွဲခန်းများ၊ အဆောက်အဦများ၏ နံရံ အခင်းတို့သည် ချောမွတ်၍ အပေါက်အပြဲနှင့် အက်ကွဲရာများမရှိစေရ။ အသုံးပြုသော မျက်နှာ ကျက်များသည် Acid and Chemical Fume Resistant ရှိရမည်။</p> <p>(ဂ) ဓာတ်ခွဲခန်းများသည် ရေဝပ်သောနေရာ ဆူညံ တုန်ခါမှုမရှိသောနေရာ၊ ဖုန်မှုန့်နှင့် အနံ့ဆိုးများ ကင်းလွတ်သော နေရာမျိုး ဖြစ်ရမည်။</p> <p>(ဃ) ဓာတ်ခွဲခန်းသုံး Furniture များသည် အိမ်သုံး ပစ္စည်းများကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ ဓာတ်ခွဲခန်း သတ်မှတ် ချက်အတိုင်း ပြုလုပ်ထားသော ပရိဘောဂပစ္စည်း များ ဖြစ်ရမည်။</p> <p>(င) လေဝင်လေထွက်အတွက် Exhaust Fan များ Fume Cupboard များ တပ်ဆင်ထားရမည်။</p> <p>(စ) Chemical Store Room များသည် ပေါက်ကွဲမှု မရှိစေရန် လေဝင်လေထွက်အမြဲကောင်းရမည်။</p> <p>(ဆ) Gas Cylinder များကို ဓာတ်ခွဲခန်းအပြင်တွင် လုံခြုံသောအခန်းတွင် သေ့ခတ်ထားသိုရမည်။ Acetylene Cylinder များကို အမြဲထောင်လျက် ထားသိုခြင်း၊ သယ်ဆောင်ခြင်း ပြုရမည်။</p> <p>(ဇ) ဓာတ်ခွဲခန်းအတွက် သုံးစွဲသော GC, HPLC, AAS စသည့် စက်ကိရိယာများသည် Temperature Sensitivity ဖြစ်၍ ဓာတ်ခွဲ အဖြေများမှန်ရန်နှင့် ကြာရှည်ခံရန် အမြဲတမ်း</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>Air Con တပ်ဆင်ထားရမည်။</p> <p>(ဈ) အန္တရာယ်ရှိသောဓာတုပစ္စည်းများနှင့် စံပိုးသတ်ဆေးများ (Analytical Grade) နှင့် အသင့်ဖော်စပ်ပြီးပိုးသတ်ဆေးများသုံးစွဲခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်းများ စနစ်တကျရှိရမည်။</p> <p>(ည) ဓာတ်ခွဲခန်းမှထွက်ရှိသော အဆိပ်ရှိမြူမှုန်နှင့် အခိုးငွေ့များ ပတ်ဝန်းကျင် လေထုညစ်ညမ်းမှုနည်းနိုင်သမျှနည်းအောင်စီမံခန့်ခွဲရမည်။ (Emission of Toxic Fume and particle)</p> <p>(ဋ) ဓာတ်ခွဲခန်းမှထွက်ရှိသော အဆိပ်ရှိ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ Laboratory Toxic waste effluent များအားစနစ်တကျ စုဆောင်း၊ သိုလှောင်စွန့်ပစ်မှုရှိရမည်။</p> <p>(ဌ) ဓာတ်ခွဲခန်းအဓိကလိုအပ်သော သန့်ရှင်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်သော လျှပ်စစ်ရရှိရေးနှင့် Electricity Shock မှတစ်ဆင့် မီးဘေးအန္တရာယ်မရှိရန် Instrument power consumption ပေါ်မူတည်၍ လျှပ်စစ်ပညာရှင်များနှင့် စနစ်တကျ ဆက်သွယ် တပ်ဆင်ရမည်။</p> <p>(ဍ) နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုဓာတ်ခွဲခန်း ISO/17025 ရရှိရေးအတွက် နည်းပညာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု လိုအပ်ချက်များနှင့်ကိုက်ညီသော အဆောက်အဦ နေရာဒီဇိုင်းနှင့်စက်ကိရိယာနည်းပညာကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ရှိနေရမည်။</p> <p>(ဎ) ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် Operator Safety အတွက် ဖော်ပြပါ personal protective equipment များထားရှိရမည်-</p> <p>(၁) Eye protective from equipment eg. Goggle and spectacles</p> <p>(၂) Acid & Chemical Fume resistant respirator (အက်စစ်ငွေ့ခံနိုင်ရည်ရှိသော</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>နာခေါင်းစွပ် နှင့် လေရှက်ရိယာများ)</p> <p>(၃) Chemical Resistant apron</p> <p>(၄) Gloves မျိုးစုံနှင့် Laboratory Coat (rubber or PVC, cotton)</p> <p>(၅) First aid medical Treatment box.</p> <p>(၆) Fire alarm and Fire extinguisher</p> <p>(ဏ) အောက်ဖော်ပြပါ Hazardous ဘေးအန္တရာယ်များကို နည်းနိုင်သမျှနည်းရန် စီမံခန့်ခွဲရမည်-</p> <p>(၁) Chemical Hazard (ဓာတုပစ္စည်းအန္တရာယ်များ)</p> <p>(က) မီးလောင်လွယ်သောပစ္စည်းများ (Flammable Substances)</p> <p>ဥပမာ- မီးတောက်အမှတ် Flash Point နိမ့်သော Chemical များ၊ Spontaneous reaction ရှိ ပစ္စည်းများ၊ ဓာတ်တိုးဓာတ်လျှော့ အားကောင်းသော ဓာတုပစ္စည်းများ</p> <p>(ခ) ပေါက်ကွဲနိုင်သောပစ္စည်းများ (Explosive Substances and Mixture)</p> <p>(ဂ) လောင်စားနိုင်သောပစ္စည်းများ (Corrosive Substances)</p> <p>(ဃ) အဆိပ်ရှိပစ္စည်းများ (Toxic Substances)</p> <p>(၂) Physical Hazard (ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များ)</p> <p>(က) ဆူညံမှုနှင့် တုန်ခါမှု (Noise and Vibration)</p> <p>ဥပမာ-လေယာဉ်ကွင်းများနှင့် နီးကပ်ခြင်း</p> <p>(ခ) အပူလွန်ကဲမှုများ (Extremes of</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		Temperature) (ဂ) လေဖိအားအနဲအများဖြစ်ခြင်း (Extremes of Pressure or vacuum) (ဃ) ရောင်ခြည်များ (Radiation Hazard)
၃	မြေဩဇာဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲခန်း	(က) ဓါတ်ခွဲခန်းတွင်အလုပ်လုပ်သော အခန်း အပူချိန်သည် (20-25°C) ထားရှိရပြီးစိုထိုင်းဆ 50 % ရှိရမည်။ (ခ) အန္တရာယ်ဖြစ်စေသောပစ္စည်းများနှင့် အဆိပ်ငွေ့များ ကြာရှည်ကျန်ရှိခြင်းမှကာကွယ်ရန် လေဝင်လေထွက်မှာ အရေးကြီးပါသည်။ အငွေ့များကို စုထုတ်ပြီး Acid Alkali များဖြင့် ဓါတ်ပြယ်စေ၍ ရေဖြင့်ဆေးချနိုင်ပါသည်။ (ဂ) အက်ဆစ်နှင့် အန္တရာယ်ရှိ ဓါတုဆေးများ သိုလှောင်သိမ်းဆည်းရာတွင် လုံခြုံစိတ်ချရသော စင်များဖြင့် သီးခြားစီထားရမည်။ (ဃ) ဓါတ်ခွဲပစ္စည်းများ၊ ဓါတုဆေးများ၊ ဖန်ထည်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းရမည်။ ကွဲပြားခြားနားသော သဘာဝရှိသည့် ပစ္စည်းများကို သီးခြားအခန်းများဖြင့်ထားရမည်။ အခြေခံ ဓါတ်ခွဲခန်းတစ်ခုအတွင်း အခန်း(၇)ခန်းဖြင့် သီးခြားဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ (င) အမျိုးအစားစုံလင်သော ဓါတ်ငွေ့အိုးများကို အသုံးပြုရ၍ ဥပမာ- (အက်ဆက်တလင်း၊ နိုက်ထြပ်အောက်ဆိုက်၊ ရေနံဓါတ်ငွေ့)များ၏ အဖုံးများ၊ ခလုပ်များ သေချာစွာပိတ်၍ လေဝင်လေထွက်ကောင်းသောပုံးများတွင် ထည့်ရမည်။ (စ) အန္တရာယ်ရှိ ဓါတုဆေးများ သိုလှောင်ရာတွင် ပလတ်စတစ်ဘူးများဖြင့် ထည့်သွင်းရမည်။ ပါကလိုရစ်အက်စစ်ကဲ့သို့ ဓါတ်ဆေးများ ကိုင်

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>တွယ်ပါက fumehood ထဲတွင် ကိုင်တွယ် အသုံးပြုရမည်။</p> <p>(ဆ) ဓါတ်ဆေးပစ္စည်းများကို အညွှန်းစာများကပ်ပြီး လူကိုအန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့်သဘာဝများကိုလည်း ဖော်ပြရပါမည်။</p> <p>(ဇ) မီးမလောင်နိုင်သော ပစ္စည်းများ ပါဝင်သည့် ပုလင်းများကို သံမဏိစင်များတွင်တင်၍ သိမ်းဆည်းရမည်။</p> <p>(ဈ) အန္တရာယ်ရှိစွန့်ပစ်ခြင်းများအတွက် နိုင်ငံအသီးသီးတွင် အထူးသတ်မှတ်ထားသော ဥပဒေနှင့် နည်းစနစ်ရှိပါသည်။</p> <p>(ည) ဆိုင်ယာနိုက်၊ ခရိုမီတ်၊ အာဆင်းနစ်၊ ဆီလီနီယမ်ကိုဗော့၊မော်လစ်ဗဒိတ်များသည် အန္တရာယ်ဖြစ်ပစ္စည်းများ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့ကို sink အတွင်းစွန့်ပစ်ရပါ။ သတ္တုပုံများတွင်စု၍ အထူးစွန့်ပစ်ရမည့်နေရာများသို့ ဒေသအာဏာပိုင်များ ချမှတ်သောစည်းကမ်းအတိုင်း စွန့်ပစ်ရပါမည်။</p> <p>(ဋ) အရေးပေါ်ဆေးသတ္တာနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများကို ဦးစွာသင်ယူရမည်။ ဆေးသေတ္တာကို မြင်သာသောနေရာတွင် ထားရမည်။</p> <p>(ဌ) တစ်ကိုယ်ရေလုံခြုံမှုအတွက် Lab coat, လက်အိပ်၊ မျက်မှန်၊ မျက်နှာဖုံး၊ ဖိနပ်ရှည်တို့ကို အသုံးပြုသင့်သည်။</p> <p>(ဍ) လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုရသောစက်ပစ္စည်းများ ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ ဓါတ်ဆေးပစ္စည်း ကိုင်တွယ်၍ ဆေးရည်များ ဖျော်စပ်ခြင်းကို စိတ်ချစွာ ဆောင်ရွက်ခြင်းရှိ/မရှိ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရမည်။ အရည်အသွေးပြည့်ဝသော ဓါတ်ခွဲကျွမ်းကျင်သူများသာ ဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>(ဎ) အသုံးပြုသောစက်ပစ္စည်းစာရင်း၊ အသုံးမပြုနိုင်သော ပစ္စည်းစာရင်း၊ ပျက်စီးနေသော</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>စက်ပစ္စည်းများနှင့် manual များကို စနစ်တကျ သိမ်းဆည်းရမည်။</p> <p>(က) အလုပ်လုပ်သောစားပွဲများ သန့်ရှင်းအောင် ထားရမည်။ ဆေးရည်များကျပါက ချက်ချင်းသန့်ရှင်းပေးရမည်။</p> <p>(တ) အဆိပ်ရှိသော၊ အန္တရာယ်ရှိသော ဓါတုဆေးများ ကိုင်တွယ်ပြီးပါက လက်ကိုဆေးရမည်။</p> <p>(ထ) ဓါတုဆေးရည်များကို ပါးစပ်ဖြင့် စုပ်ယူခြင်း မပြုလုပ်ရပါ။ အလိုအလျောက် စုပ်ယူသော Pipette ကို အသုံးပြုရမည်။</p> <p>(ဒ) မီးဖို၊ Oven၊ furnace များထဲမှ ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူပါက ညှပ်ဖြင့်ကိုင်တွယ်ရမည်။</p> <p>(ဓ) ဓါတ်ခွဲခန်းသုံးဖန်ထည်များဖြင့် အစာစားခြင်း၊ ရေသောက်ခြင်းမပြုလုပ်ရပါ။</p> <p>(န) Centrifuge သုံးစွဲပါက စက်မရပ်မှီအဖုံးဖွင့်ခြင်း မပြုလုပ်ရပါ။</p> <p>(ပ) ပုလင်းများ၊ ဖျော်ရည်ထည့်ထားသော ပုလင်း၊ ဆေးရည်များ၊ နမူနာများနှင့် ရေများအားလုံးကို အညွှန်းစာကပ်ထားရမည်။</p> <p>(ဖ) ပါကလိုရစ်အက်ဆစ်နှင့် အန္တရာယ်ရှိ ဓါတုဆေးများကိုင်တွယ်ပါက Fumehood ထဲတွင် ပြုလုပ်ရမည်။</p> <p>(ဗ) ဓါတ်ခွဲခန်း၏အရည်အသွေးသည် ဆောင်ရွက်နိုင်သော အရေအတွက် ဓါတ်ခွဲအဖြေများ၏ တိကျမှန်ကန်ပြီး အမှားအနည်းနိုင်ဆုံး အရည်အချင်း၊ ကျသင့်သည့်တန်ဖိုးနှင့် ဓါတ်ခွဲရန် ကြာချိန်တို့ပေါ်မူတည်သည်။</p> <p>(ဘ) အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းခြင်းမှာ အရည်အသွေးအာမခံချက်အတွက် အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။</p> <p>(မ) အရည်အသွေးဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ အရည်အသွေး</p>

စဉ်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစား	လိုအပ်သည့်စံသတ်မှတ်ချက်များ
		<p>ထိန်းသိမ်းခြင်း စနစ်တွင် အောက်ဖော်ပြပါတို့ ပါဝင်သည်-</p> <ul style="list-style-type: none"> (၁) စက်ပစ္စည်းများ၏ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းအား စစ်ဆေးခြင်း၊ (၂) စက်ပစ္စည်းများနှင့် ဓါတ်ဆေးပစ္စည်းများ အား စံတိုက်ခြင်း၊ ချိန်ကိုက်ခြင်း၊ (၃) ဓါတ်ခွဲခန်းတွင်စစ်ဆေးရာ၌ check sample များ ထည့်သွင်းစစ်ဆေးခြင်း၊ (၄) အခြားဓါတ်ခွဲခန်းများဖြင့် နှိုင်းယှဉ် စစ်ဆေးခြင်း။ <p>ဓါတ်ခွဲခြင်းအဆင့်ဆင့်စံသတ်မှတ်ချက်များ</p> <ul style="list-style-type: none"> (က) ဘေးအန္တရာယ်ကင်းစင်ရေး ကြိုတင်ကာကွယ်မှု၊ (ခ) ဓါတ်ခွဲစက်ပစ္စည်းများ ဆောင်ရွက်ပုံ အဆင့်ဆင့်၊ (ဂ) ဓါတ်ခွဲနည်းစနစ်များနှင့် ဆေးရည် ပြင်ဆင်မှု၊ (ဃ) နမူနာမှတ်ပုံတင်ခြင်း။
၁၇	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာသုတေသန လုပ်ငန်းများနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန် ပစ္စည်းဆိုင်ရာ သုတေသန လုပ်ငန်းများ	-
၁၈	ရာသီသီးနှံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်း	<p>GAP Protocol နှင့် သီးနှံအလိုက် GAP Guidelines များအား လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။</p> <p>သီးနှံများ၏အရည်အသွေးဆိုင်ရာ စံချိန်စံညွှန်းသတ်မှတ်ချက်များကို ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံ ထွက်ကုန်များ နှင့် အခြားစားသုံး သီးနှံများအတွက် အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ စံချိန်စံညွှန်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။</p>